

Легенький Ю.Г.

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ

Тарасюк Л. С. Андрогінна цілісність як феномен соціального буття людини: монографія / Л. С. Тарасюк. – Київ : АМУ, 2017. – 336 с.

Зміни в сучасному світі й суспільстві вимагають нових ціннісних настанов. Необхідно провести інвентаризацію всього нашого філософського багажу та гідно й справедливо оцінити досить важливі поняття, одним з яких є саме «цілісність». У наш час через досить часте повторення це слово втратило свій високий сенс. Однак девальвації піддається не лише ідея цілісності. Уявлення про духовно-душевно-тілесну цілісність як підґрунтя гармонійно розвиненої особистості є вихідним моментом дослідження. Розглянуто андрогінність як цілісність особистості, більш за те, «андрогінність» як кульмінаційний акт становлення цілісності особистості.

У світі сказаного вище актуальність монографії Л.С. Тарасюк гостро важлива в умовах сьогодення. У завдання наукової роботи входить дослідження цілісності особистості, а саме андрогінної цілісності, а також інтегрованості в суспільстві. Автор проводить дослідження й уточнення категорій «андрогінність», «цілісність», «інтегрованість».

Відомо також, що поняття «цілісність» не має чіткого категорійного визначення у філософії, але впевнено можна зазначити, що ця категорія належить саме до духовної сфери людини. У класичній філософії можна спостерігати широкий історичний образ проблеми взаємовідношення цілісності та її елементів у різних системах світорозуміння. Проводячи філософський аналіз проблеми цілісності людини, автор зазначає складність визначення поняття «цілісність». Складність процесу концептуалізації цілісності особистості пояснюється багатовимірністю й багаторівневістю проблеми. У роботі використано потужну джерельну базу, підґрунтям якої є оригінальні праці вітчизняних і зарубіжних учених.

У рецензованій роботі науково обґрунтовано певні підходи й напрацьовано відповідні пропозиції, спрямовані на відновлення цілісності людини. Об'єктом пропонованого наукового дослідження є досвід філософсько-історичних, сучасних вітчизняних, зарубіжних надбань проблеми цілісності особистості.

У межах першого розділу монографії «Визначення понять дослідження, аналіз концепцій» подано дефініції відповідних понять, проведено їхнє уточнення, а також проаналізовано й досліджено еволюцію наявних наукових поглядів щодо проблеми цілісності.

У другому розділі вибрано й обґрунтовано теоретико-методологічні засади дослідження проблеми цілісності. З'ясовано методи й методології, які найефективніше надають змогу дослідити названий феномен. Автором запропоновано власний підхід для розв'язання аналізованої проблеми.

У межах третього розділу монографії «Цілісність особистості як категорії соціального буття» досліджено цілісність особистості й прояв її андрогінності в соціальному бутті людини. Обґрунтовано інтеграційні тенденції суспільства, що надає змогу глибше усвідомити проблему цілісності. У сучасному суспільстві

інтегративність є одним із досить важливих інструментів подолання конфліктів, роздвібнення як індивіда, так і суспільства.

У четвертому розділі монографії досліджено цілісність у контексті філософської антропології й метаантропології. Автором розкрито феномен андрогінності як поєднання мікрокосму й макрокосму. Проаналізовано цілісність у вимірах буденного, граничного й метаграничного буття. Обґрунтовано андрогінність як прояв цілісності у співтворчості чоловіка й жінки. Показано «інсайт» як форму пізнання для андрогінної особистості й розкрито феномен катарсису, що є важливим аспектом у прояві андрогінної цілісності.

П'ятий розділ присвячений розкриттю андрогінності як кульмінації цілісності в бутті людини. Розкрито явище гендерного партнерства як наповнення цілісністю буття особистості, можливість і дійсність меж цілісної людини. Автор розкриває феномен цілісності через такі цінності буття, як любов і мудрість, що наповнює аксіологічним змістом соціальне буття людини.

Монографія відрізняється системністю й цілісністю її продуманої структури. Наукова новизна одержаних результатів виражається в проведенні комплексного й глибокого аналізу проблеми цілісності, а саме андрогінності як кульмінації цілісності, а також у виявленні взаємозв'язку таких категорій, як андрогінність – цілісність – інтегрованість.

Загалом наукове дослідження проведено на високому науково-теоретичному рівні. Можна дискутувати щодо деяких положень; доцільно було б також дещо ясніше й чіткіше подати визначення досліджуваних категорій, детальніше зупинитися на висвітленні вказаної проблеми в межах історико-філософського досвіду.

Зазначені недоліки й дискусійні питання не впливають на позитивну оцінку монографічної роботи. Подані в ній результати дослідження є актуальними, мають теоретичну й практичну цінність, робота виконана на достатньо високому науковому рівні. Пропоную монографію Тарасюк Лариси Сергіївни «Андрогінна цілісність як феномен соціального буття людини» за науковою редакцією Медведь Олени Вікторівни до відкритого друку.

Надійшла до редакції 15.03.2017. Розглянута на редколегії 20.03.2017.